

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemanje pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 22. maja 1896.

† Nadvojvoda Karol Ludovik.

Hud udarec je zadel zopet avstrijsko vladarsko rodbino, smrt je pobrala cesarjevega brata, nadvojvodo Karola Ludovika. Sedaj ima cesar še samo jednega brata nadvojvodo Viktorja. Novica, da je dne 19. t. m. zjutraj izdihnil dušo cesarjev najstarši brat, je napolnila z žalostjo vse avstrijske narode.

Nadvojvoda Karol Ludovik Josip Marija rodil se je dne 30. aprila 1833. v Schönbrunu kot sin nadvojvode Franca Karola in nadvojvodinje Sofije. On se ni posvetil samo vojaštvu, temveč bolj civilni službi. Dne 23. februarija 1848. l. je bil imenovan polkovnikom in imejteljem 7. ulanskega polka. Leta 1853. šel je nadvojvoda v Galicijo, da se praktično izuri v upravljanju večje kronovine. Dne 29. julija 1855. je bil imenovan generalnim majorjem in namestnikom na Tirolskem, na katerem mestu je ostal do 1862. leta. Potem je nekaj let nadvojvoda bival v Gradcu in sta mu ondu rojena njegova najstarša sinova. Leta 1871. je bil nadvojvoda imenovan podmaršalom in 1884. leta pa generalom konjice. Bil je polkovnik imejtelj 24. ruskega dragonskega in 8. pruskega ulanskega polka. Vojvoda je vedno pospeševal dobre odnošaje z Rusijo in Nemčijo. Bil je vselej jako priljubljen gost na ruskem in pruskem dvoru.

Nadvojvodo Karola Ludovika so navadno imenovali na Dunaju civilnega nadvojvodo. On se ni zanimal toliko za vojaštvo, kakor napredek obrtnije, znanosti in narodnega blagostanja sploh. Leta 1873. je bil pokrovitelj svetovni razstavi na Dunaju pozneje je bil pokrovitelj več drugim razstavam, mej drugim tudi dež. razstavi 1880. l. v Gradcu, kadar je bil obiskal mesto.

Dne 4. nov. 1856. l. se je nadvojvoda bil poročil s hčerjo saksonskega kralja Ivana Marjeta. Ta zakon pa ni bil dolg. Čez dve leti je umrla na nekem potovanju v Italiji v Monzi. Dne 16. okt. 1862. poročil se je nadvojvoda s princezino Marijo Anunciato, hčerjo Ferdinanda II. kralja obeh Sicilij. Z njo je imel nadvojvoda tri sinove, Franca Ferdinanda, Otona, Ferdinanda Karola in hčer Sofijo. Po devetletnem zakonu je umrla nadvojvodu tudi druga soproga. Čez dve leti, dne 23. julija 1873. se je nadvojvoda poročil s princezino Marijo Terezijo, hčerjo Miguela in vojvodinje Adelheide Braganza. Iz tega zakona sta nadvojvodinji Marija Anunciata, sedaj kneginja opatica zavoda visokoplemenitih dam v Pragi na Hradčinu, in nadvojvodinja Elizabeta.

Nadvojvoda je že dolgo nosil v sebi kal boleznim. Večkrat je imel hude bolečine v črevih. Sedanja bolezen si je nadvojvoda nakopal na nekem potovanju v orientu. Potoval je bil v Egipt k svojemu sinu Francu Ferdinandu, ki je tedaj zaradi svoje boleznim bival v Egiptu in je želel videti svoje roditelje in sestre. Nadvojvoda je v januariju s svojo soprogo in dvema hčerama šel v Egipt k svojemu sinu. Potovanje se je vršilo v najstrožjem inkognitu. V Kajiri so si ogledali vse znamenitosti mesta. Ker so vsi govorili angleški, imeli so jih za Angleže in se nikdo zanje ni dosti menil. Iz Kajire so šli k bolnemu nadvojvodu v Assaun. Iz Egipta potovali so v Jeruzalem in Damask. Vsled neugodnega deževnega vremena se je nadvojvoda Karol Ludovik prehladil. V Damasku je zbolel za grižo. Povrnili so se o Veliki noči na Dunaj. Bolezen ni več odnehala, dokler ni končala s smrtjo. Cesarja je hudo potrla smrt ljubljenega brata in dolgo je molil pri njegovi postelji. Žalostna novica se je hitro razširila po Dunaju in po vsej Avstriji. Občno sočutje ob tej britki zgubi, ki je zadela cesarsko rodbino, je zopet pokazalo, kako veže vse narode avstrijske ljubezen ž njih vladarskim domom.